

Door het sleutelgat

Die onbedwingbare wens om te zien wat er achter de gesloten deur gebeurt, deze "onfatsoenlijke" zwakheid, vormt een negatieve definitie van *nieuwsgierigheid*.

Als men in de eeuw van de Verlichting Le Trévoux (1771) raadpleegt -een woordenboek dat een bron vormde voor de encyclopedie van Diderot en d'Alembert- krijgt dit idee overigens een drievoudige dimensie, "*Curiosus, cupidus, studiosus*". De aandacht voor, de wens en de passie naar kennis.

Het woord verwijst dus tegelijkertijd *naar de toestand van de persoon* (nieuwsgierig zijn) en de *aard van het voorwerp* (de nieuwsgierigheid) en tot de 18^e eeuw, blijft het idee verbonden met de artistieke of wetenschappelijke activiteit van "*de amateur*". Hij is een personage dat trouwens, voordat dit begrip polemisch wordt, zonder onderscheid "*de nieuwsgierige*" of "*de kenner*" wordt genoemd.

Dit wil zeggen, vóór de instelling van een onafhankelijke publieke sfeer waarin de kunst een zaak van "specialisten" is geworden. Dit proces wordt in gang gezet vanaf de stichting van de Académie royale de peinture et de sculpture (Koninklijke academie van de schilderkunst en de beeldhouwkunst) (1648). Door de instelling van een institutionele norm, heeft de Academie de orde van de wetenschap op dusdanige wijze omgebogen dat er een waardesysteem, dus van macht, wordt gevormd.

Maar tot dan was het "rariteitenkabinet" zelf het symbool van wetenschapsbeoefening.

Het kabinet

Het rariteitenkabinet is een historische *vorm*. Vanaf de 16e eeuw is dit een privéruimte waarin de eigen verzameling aan genodigden wordt getoond. Daardoor is dit tegelijkertijd een privétoonstellingsruimte en een prestigeruimte.

De verzamelingen bestaan zowel uit voorwerpen, medailles en schilderijen als exotische insecten, niet bestaande dieren

Through the keyhole

The irrepressible desire to see what is going on behind closed doors, this 'ugly' failing, defines *curiosity* in a negative sense.

Nevertheless, in the Age of Enlightenment, if one consults Le Trévoux (1771) – a dictionary that was a source for the encyclopaedia of Diderot and Alembert – the concept has three dimensions, "*Curiosus, cupidus, studiosus*"; attention, desire and the passion to know.

The word thus at the same time designates *state of concern* (being curious) and *nature of the object* (a curiosity) and up until the 18th century the concept remained associated with the artistic or scientific activity of "the amateur", term elsewhere indiscriminately given the meaning of "the curious" or "the connoisseur" without this being in any sense controversial.

This was before the establishment of a separate public sphere where art became a matter for "specialists", a process starting with the foundation of the Royal Academy of Painting and Sculpture (1648). In establishing an institutional standard, the Academy gave the nature of knowledge a system of values and therefore power.

But up until then, the same symbol of the practising scientists was: The "cabinet of curiosities".

The cabinet

The cabinet of curiosities is an historical form. Since the 16th century, it is a private space where one shows to those invited one's collection that is both a place for private exhibitions and a bestower of prestige.

en fragmenten van onbekende oorsprong. Het komt niet zelden voor dat de bezoar of de hoorn van de eenhoorn naast de topografische schetsen van verloren streken is terug te vinden.

Zo worden de voorwerpen van de verzameling zonder wetenschappelijke rechtvaardiging gepresenteerd en de schilderkunst bezit nog geen werkelijk bijzondere status, deze ontwikkelt zich samen met die van "de amateur"-verzamelaar.

Het kabinet is een vorm die zijn scenografie oplegt. Of het nu gaat om een ruimte of een specifiek meubel, ze hebben de opeenhoping van naast elkaar geplaatste voorwerpen gemeen. De verzameling overvoert het gezichtsveld.

In deze ruimte zonder waardehiërarchie heeft de blik geen andere keuze dan van punt naar punt rond te dwalen, wel met een bepaalde organisatie waaronder altijd de schijnbare chaos dreigt.

Het kabinet is in feite een *mentale opstelling*, het ordent een inventaris volgens classificatiesystemen (bijvoorbeeld *naturalia, artificialia, exotica*) die gelden als orde van wetenschap. Hier speelt de oude retorische tegenstelling (Cicero) van het *docere* (opvoeden) versus *delectare* (verleiden) mee, dat wil dus al zeggen, die van de *kennis* tegenover het *schouwspel*.

In feite verschijnen de rariteitenkabinetten in een tijdperk waarin de wetenschap zich nog niet bezig houdt met reeksen en natuurwetten, het incidentele en de smaak van het ongewone overheersen onmiskenbaar, het rationalisme van de encyclopedisten heeft zijn werk nog niet gedaan.

Net zo goed zou van deze plaatsen gezegd kunnen worden dat het evenzoveel *microkosmos* zijn of een samenvatting van de wereld met het doel de verbeelding van de bezoekers te prikkelen en/of hun iets te geven om over na te denken, het beroemde *memento mori*.

De mode van de rariteitenkabinetten kwijnt weg in de 18^e eeuw met het onderscheid tussen schone kunsten, letteren en wetenschappen die tot dan niet van elkaar

The collections comprise as much objects, medals and paintings as exotic insects, fanciful animals and fragments of unknown origin. It would not be unusual to see a bezoar or a unicorn's horn next to topographical records of lost lands.

Although the objects in the collection are presented without scientific justification and painting still does not possess a truly singular status, it was to evolve jointly with that of the « amateur » collector.

The cabinet is a form that imposes scenography. It is about an item or a specific piece of furniture that interacts with the agglomeration of juxtaposed objects: The collection saturates the visual field.

In this space without a hierarchy of values, one's gaze has no other choice but to circle in a rhizomatic way... yet there is always a certain organisation underlying the apparent chaos.

The cabinet is in effect a *mental device*; it creates an inventory according to classification systems (*naturalia, artificialia, exotica*, for example) that value according to knowledge where the old rhetorical argument applies (Cicero) of *docere* (educate) versus *delectare* (seduce), in other words, *knowledge* versus *spectacle*.

In effect, the cabinets of curiosities appear in an age when science was not yet preoccupied with series and laws of nature, the accidental and the taste for the strange reign from the outset, and the rationalism of encyclopaedists has not yet done its work.

Expressed thus, these motives are the *microcosm* of a world in which the goal is to stimulate the imagination of visitors and/or give them support to reflect: The famous *memento mori*.

The fashion of cabinets of curiosities wilted in the 18th century with the differentiation of Fine Arts-Literature-

werden gescheiden. De verzamelingen worden specialistisch en na de Franse revolutie, met de komst van een publieke ruimte, komen deze soms in de musea terecht.

Aan het begin van de 19e eeuw herwint het ondertussen verouderde kabinet met de Romantiek in zekere mate aan actualiteit.

Na de exploitatie van de Parijse ondergrond en op initiatief van Héricart de Tury (verantwoordelijk voor de algemene inspectie van de afgravingen) richt men opnieuw kabinetten op, maar nu onder de grond. Bepaalde "mineralogen" presenteren steenmonsters op een kunstmatige trap, van de vloer tot het plafond, zonder einde. In het gewelf van deze ruimte vindt men een windroos. Bepaalde "osteologen" interesseren zich voor de bijzonderheden en overige monstrositeiten die in de knekelvelden de aandacht trekken.

Alleen toegankelijk voor de enkele ingewijden, ontwikkelen deze ondergrondse kabinetten zich met een aardse romantiek die ook in onze ontdekkingsstochten voortleeft.

Marges en wonderen

Wij, bij PETZEL, zijn geen "encyclopedisten", eerder verlichte "amateurs", stevig met de voeten op de grond van onze tijd.

Wij laten ons in de scheuren glijden en dringen door tot bepaalde intieme geheimen van het stedelijke gebied, op zoek naar tijdelijk verlaten ruimten, vergeten en voor de meerderheid verboden. Onze sporen/graffiti zijn zoveel als de vlaggen die de herovering van een verbeurd verklaard territorium markeren. De reis heeft misschien geen enkel ander doel, of de route nu verticaal, of horizontaal is of dat we op onze plaats blijven.

Dit samenraapsel van drie voortkabbellende gedachten (Honet, Gues en W. Patte) vormt hier een virtueel kabinet, een echokamer, een plaats om te experimenteren, of een videolaboratorium, en kan voor u een ruimte worden om u geheel aan te wijden, een "kamer vol mirakels".

Cédric Traverso Motti.

Sciences, which had been undistinguished up until that time. The collections became more specialised and, after the French revolution, with the advent of the public space, sometimes entered the museum.

From that time outmoded, the cabinet regained a certain currency with romanticism at the start of the 19th century.

As part of the exploitation of the underground in Paris and on the initiative of Héricart de Tury (responsible for the general inspection of the excavations) cabinets were again created, but now underground. Certain "mineralogies" displayed rock samples on a mock staircase, without exit from floor to ceiling. On the ceiling of this room was a compass rose. Certain "osteologies" were concerned with peculiarities and other monstrosities picked up in the ossuaries.

Accessible only to the initiated, these underground cabinets encompassed a telluric romanticism that persists in our explorations.

Margins and marvels

We are not the "encyclopaedists", just the "amateurs" enlightened according to PETZEL, with our feet in the mud of our times.

We slip into the fault lines to penetrate certain intimate secrets of the urban space, in search of abandoned transitory places, lost and for the most part forbidden. Our marks/graffiti are as much the flags designating the reconquering of a confiscated territory. The journey, whether it be vertical, horizontal or immobile, could have no other purpose.

This jumble of three thoughts in motion (Honet, Gues and W. Patte) here constitute a virtual cabinet, an echo chamber, experimentation room, or video laboratory, and will perhaps become for us a place to invest, a "chamber of marvels".

Cédric Traverso Motti.